

MINISTERI DE SANITAT I CONSUM

23341 REIAL DECRET 1203/2002, de 20 de novembre, pel qual es modifica el Reial decret 825/1990, de 22 de juny, sobre el dret de representació, consulta i participació dels consumidors i usuaris per mitjà de les seves associacions. («BOE»287, de 30-11-2002.)

La nostra Constitució recull a l'article 51 els drets dels consumidors i usuaris, i estableix que els poders públics han d'escoltar les seves organitzacions en les qüestions que els puguin afectar. La Llei 26/1984, de 19 de juliol, general per a la defensa dels consumidors i usuaris, desenvolupa aquest dret a l'article 22, i l'apartat 5 precisa que el Govern ha de determinar la composició i les funcions d'un consell, com a òrgan de representació i consulta en l'àmbit nacional, integrat per representants d'associacions de consumidors.

En compliment d'aquest mandat, el Reial decret 825/1990, de 22 de juny, sobre dret de representació, consulta i participació dels consumidors i usuaris per mitjà de les seves associacions, configura el Consell de Consumidors i Usuaris (CCU), en el capítol II, posteriorment modificat pel Reial decret 2211/1995, de 28 de desembre.

Aquest dret dels consumidors a ser escoltats en el procés de decisions públiques que els puguin afectar s'emmarca avui en un context de gran rellevància política, perquè constitueix un mitjà excel·lent per promoure la participació ciutadana i reforçar així la democràcia mitjançant cursos deliberants. En aquest sentit, el vigent Pla estratègic de protecció al consumidor per al període 2002/2005, adoptat per la Conferència Sectorial de Consum, destaca el paper de les organitzacions de consumidors com a interlocutors socials especialment qualificats. Així mateix, la recent Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació, ressalta la importància que tenen les associacions per a la conservació de la democràcia, que permet als individus fer-se escoltar, exercir influència i provocar canvis.

La dinàmica observada pel Consell de Consumidors i Usuaris durant aquests anys ha propiciat una nova concepció de la seva estructura i el seu funcionament perquè, sobre la base de preveure la presència de les diverses formes i característiques de les organitzacions nacionals que componen el panorama associatiu dels consumidors i usuaris, es portin a terme les actuacions del Consell de manera més àgil i eficaç, i potenciar el seu paper de fòrum de trobada que possibiliti un contrast de les principals raons, interessos i desitjos del conjunt dels consumidors espanyols d'una part, i en un instrument eficient per corregir les fortes asimetries que troben els consumidors en el mercat, de l'altra, facilitant la presa de decisions dels poders públics.

La significativa reducció, fins a dotze, del nombre de vocals que integren el Consell, juntament amb la simplificació del procés de constitució del mateix procés, que el dota de caràcter permanent encara que el mandat dels seus membres estigui subjecte a renovació cada quatre anys, i l'agilitació dels mecanismes de selecció i designació de les associacions més representatives, amb la racionalització de la seva participació en altres òrgans, organitzacions i institucions, doten el Consell de més possibilitats d'actuació en les seves tasques d'òrgan consultiu de l'Administració.

Així mateix, la Presidència del Consell dels Consumidors ha de recaure en una persona de prestigi reco-

negut en l'àmbit de la defensa dels consumidors i usuaris. D'altra banda i sobre la base de l'experiència referida anteriorment s'han volgut eliminar els períodes transitoris entre mandats, que s'han prorrogat fins a la constitució del nou Consell entrant.

Amb aquesta norma també s'ha volgut optimitzar el diàleg i la cooperació amb altres òrgans de la mateixa naturalesa de les comunitats autònomes i les corporacions locals, per mitjà de la creació del Comitè d'Afers Territorials, amb l'objectiu d'intercanviar experiències i unir esforços en la tasca comuna de representació dels consumidors i usuaris, en el marc de les seves competències respectives. Així mateix, es preveu que en els òrgans de treball es convoquin representants de col·lectius vulnerables.

El Consell també està integrat pel Comitè d'Afers Europeus i Internacionals, per al tractament dels temes relatius a la política internacional de defensa dels consumidors.

La celebració de congressos d'associacions de consumidors ha de facilitar la cooperació i la coordinació entre les associacions de consumidors.

Finalment, i d'acord amb els criteris expressament determinats en aquesta norma, s'ha de dur a terme, mitjançant una ordre, la convocatòria pública per seleccionar les organitzacions més representatives en l'àmbit estatal.

En la tramitació d'aquesta disposició s'ha donat audiència a les comunitats autònomes i al Consell de Consumidors i Usuaris.

En virtut d'això, a proposta de la ministra de Sanitat i Consum, amb l'aprovació prèvia del ministre d'Administracions Públiques, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres a la reunió del dia 15 de novembre de 2002,

DISPOSO:

Article únic. *Modificació del Reial decret 825/1990, de 22 de juny.*

Es modifica el capítol II, «Del Consell de Consumidors i Usuaris», del Reial decret 825/1990, de 22 de juny, sobre el dret de representació, consulta i participació dels consumidors i usuaris per mitjà de les seves associacions, que queda redactat en els termes següents:

«CAPÍTOL II

Del Consell de Consumidors i Usuaris

Article 5.

1. El Consell de Consumidors i Usuaris és l'òrgan de representació i consulta d'àmbit nacional dels consumidors i usuaris.

2. El Consell de Consumidors i Usuaris té la representació institucional de les organitzacions d'aquests davant l'Administració de l'Estat o altres entitats i organismes de caràcter estatal.

Article 6.

1. El Consell està integrat pel president, un secretari i fins a 12 vocals en representació de les associacions de consumidors i usuaris d'àmbit estatal.

2. Sobre la base de la proposta del Consell avalada per les dues terceres parts dels vocals, el titular del Ministeri de Sanitat i Consum ha de designar, entre persones de prestigi reconegut en defensa dels consumidors, el president del Consell. En cas que no s'assoleixi l'esmentada majoria, n'ha d'assumir la presidència transitòriament el director de l'Institut Nacional del Consum.

3. Actua com a vicepresident un vocal elegit per i d'entre els vocals del Consell, per a la qual cosa es requereix almenys la majoria absoluta.

4. És secretari del Consell un funcionari de l'Institut Nacional del Consum designat pel president de l'Institut esmentat.

Article 7.

1. El titular del Ministeri de Sanitat i Consum, a proposta del president de l'Institut Nacional del Consum, ha de nomenar un vocal designat per cada una de les associacions i cooperatives de consumidors i usuaris, o de les seves federacions, confederacions i unions més representatives d'àmbit estatal i inscrites en el llibre registre del Ministeri esmentat, i, a aquest efecte, ha de valorar el nombre de socis que agrupen, les activitats que exerceixen, els recursos emprats i la seva implantació territorial, així com la seva participació en els consells territorials, en el Sistema Arbitral de Consum i en els òrgans de representació de consumidors d'àmbit supranacional, tenint en compte el model associatiu de cada organització.

2. Mitjançant una ordre ministerial, s'ha de fer convocatòria pública per seleccionar, pel procediment que es determini i sobre la base dels requisits de l'apartat 1 d'aquest article, les associacions i cooperatives més representatives que han de formar part del Consell. La sol·licitud d'una federació, confederació o unió exclou la de les organitzacions associades.

3. En el Consell de Consumidors i Usuaris s'ha d'incorporar, amb caràcter permanent, amb veu però sense vot, un membre del Comitè d'Afers Territorials que regula l'article 9, per facilitar la coordinació adequada entre tots dos òrgans.

Article 8.

Una vegada determinades, d'acord amb el que disposa l'article precedent, cada una de les organitzacions que compleixin els requisits per integrar el Consell de Consumidors i Usuaris, aquestes han de designar el seu candidat i un suplent, que són nomenats pel titular del Ministeri de Sanitat i Consum, a proposta del president de l'Institut Nacional del Consum. Aquest nomenament s'ha de publicar en el "Butlletí Oficial de l'Estat".

Article 9.

1. El Consell s'ha de reunir en sessió ordinària mensualment, i en sessió extraordinària, a iniciativa del seu president o quan ho sol·liciti, com a mínim, un terç dels seus membres.

2. Al si del Consell i depenent d'aquest s'han de constituir dos comitès:

a) El Comitè d'Afers Territorials, com a curs de diàleg i cooperació amb els consells equivalents d'àmbit autonòmic i local.

b) El Comitè d'Afers Europeus i Internacionals, per al tractament de la política europea i internacional de defensa dels consumidors.

3. El Comitè d'Afers Territorials té una composició mixta i paritària, amb un nombre màxim de 24 membres. Dotze corresponen als vocals del Consell; deu, als consells autonòmics, i dos, als locals. Els representants dels consells autonòmics s'elegeixen mitjançant el procediment que s'acordi en la Conferència Sectorial de Consum, i els corresponents als consells locals, per l'associació d'entitats locals d'àmbit estatal amb més implantació, entre els assignats a associacions de consumidors. Les seves reunions han de ser presidides pel pre-

sident del Consell o, mitjançant delegació, pel vicepresident.

4. El Comitè d'Afers Europeus i Internacionals té la composició establerta pel Consell i el seu president és el representant del Consell en el Comitè de Consumidors de la Unió Europea.

5. El Consell pot constituir, amb caràcter permanent o per a qüestions específiques, grups de treball. Els grups estan presidits per un membre del Consell designat pel president. La secretaria dels comitès i grups de treball l'exerceix el secretari del Consell o, per delegació, un funcionari de l'Institut Nacional del Consum. S'hi poden convocar experts seleccionats per raó de la matèria que s'ha de tractar i representants de col·lectius especialment vulnerables.

6. Sense perjudici de les activitats que programi el Consell per a la cooperació i la coordinació entre associacions de consumidors, el Consell ha de convocar periòdicament un congrés de consum.

Article 10.

1. Els membres del Consell de Consumidors i Usuaris poden presentar tantes candidatures per als òrgans, les institucions o els organismes, com llocs tingui assignat el mateix Consell.

2. A l'inici de cada mandat, s'ha de procedir a actualitzar la representació exterior del Consell de Consumidors i Usuaris. En cas que es formulin diverses propostes per al mateix lloc de representació, la determinació de qui l'ha d'ocupar s'ha de fer tenint en compte, en el seu conjunt i només una vegada per organització, la prioritat que resulti d'aplicar els criteris a què es refereix l'article 7.1.

3. Per facilitar una àmplia participació, en els altres casos, la representació s'assigna mitjançant votació aprovatòria. Cada vocal ha de votar tots els candidats que consideri acceptables segons la seva idoneïtat i disponibilitat, i s'ha de seleccionar una llista amb els que obtinguin el suport d'un mínim d'un terç del nombre total de vocals, ordenats segons els vots obtinguts. L'assignació definitiva es fa per períodes de 12 mesos i segons l'ordre que en resulti.

4. Formulada la proposta en els termes a què es refereixen els apartats anteriors, correspon al titular del Ministeri de Sanitat i Consum procedir a la seva tramitació oportuna.

5. La designació per representar el Consell en altres òrgans comporta, per a qui l'exerceix, l'obligació de mantenir informat el Consell de les tasques que es duguin a terme i sol·licitar la seva opinió prèvia.

Article 11.

1. El mandat dels membres del Consell és de quatre anys a partir de la data de la publicació dels seus nomenaments respectius en el "Butlletí Oficial de l'Estat". No obstant això, continuen exercint les seves funcions fins a la presa de possessió dels nous membres que els hagin de substituir. El mandat és renovable per períodes de la mateixa durada.

2. Totes les designacions efectuades per integrar els comitès, grups de treball i la presència exterior del Consell de Consumidors i Usuaris conclouen amb el mandat dels membres del Consell esmentat.

Article 12.

En el que no preveu aquest Reial decret, el Consell de Consumidors i Usuaris es regeix per les seves pròpies normes de funcionament i, en tot cas, pel

que disposa el capítol II del títol II de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Article 13.

1. El Consell de Consumidors i Usuaris ha de ser consultat en el procediment d'elaboració de les disposicions de caràcter general que afectin directament els consumidors i usuaris, d'acord amb el que preveu l'article 22 de la Llei 26/1984, de 19 de juliol, general per a la defensa dels consumidors i usuaris, llevat que les associacions de consumidors i usuaris que estiguin inscrites en el llibre registre estiguin representades en els òrgans col·legiats que participin en l'elaboració d'aquestes disposicions.

2. També corresponen al Consell les funcions següents:

a) Proposar representants en altres òrgans, institucions o organismes.

b) Formular totes les propostes que siguin considerades d'interès en matèria de defensa dels drets dels consumidors i assessorar els òrgans de les administracions públiques amb competència en matèria de consum.

c) Sol·licitar informació a les administracions públiques competents sobre matèries d'interès general o sectorial que afectin els consumidors i usuaris.

d) Totes les funcions els siguin assignades per altres disposicions.

Article 14.

1. El Consell ha d'elaborar tots els anys un informe memòria sobre el desenvolupament de les seves activitats, així com sobre el relatiu a la política global en matèria de consum, en el qual, a més, s'han de recollir els suggeriments de l'òrgan esmentat en l'àmbit de la seva competència.

2. Els òrgans de les administracions públiques l'actuació de les quals afecti els interessos dels consumidors i usuaris poden sol·licitar al Consell de

Consumidors i Usuaris l'assistència a les seves reunions, a l'objecte d'informar sobre assumptes d'interès general o sectorial en matèria de consum, així com sol·licitar informe sobre assumptes del seu interès. La sol·licitud s'ha d'adreçar a la secretaria del Consell.

Article 15.

El Ministeri de Sanitat i Consum, per mitjà de l'Institut Nacional del Consum, ha de proveir el Consell dels mitjans necessaris per al compliment de les seves funcions.

A aquests efectes:

a) L'Institut Nacional del Consum ha de procedir anualment al lliurament dels crèdits necessaris per atendre les despeses de funcionament del Consell, amb càrrec al seu propi pressupost, sense que això impliqui un increment de la despesa.

b) Així mateix, el Ministeri de Sanitat i Consum ha de dictar les normes necessàries perquè l'Institut Nacional del Consum presti al Consell els suports tècnics, administratius i logístics que aquell necessita per a l'exercici de les seves funcions específiques.»

Disposició transitòria única. Règim transitori de representació dels consumidors

Mentre no es procedeixi a la constitució del Consell de Consumidors i Usuaris d'acord amb el que preveu aquest Reial decret, continuen en funcions els òrgans existents actualment.

Disposició final única. Entrada en vigor

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la seva publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 20 de novembre de 2002.

JUAN CARLOS R.

La ministra de Sanitat i Consum,
ANA MARÍA PASTOR JULIÁN